

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ

ՀՀ, 0095, Ք.Երևան, Մ.Բաղրամյան պող., 19, հեռ.՝ (+374 11) 51 33 50, էլ. փոստ՝ artak.manukyan@parliament.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ ԱՐԱՐԱՏ ՄԻՐԶՈՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Միրզոյան,

Ղեկավարվելով ՀՀ Սահմանադրության 109-րդ հոդվածով, «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 65-րդ և 67-րդ հոդվածներով, օրենսդրական նախաձեռնության կարգով Ձեզ եմ ներկայացնում «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծը:

ՀՀ Ազգային ժողովի աշխատակարգի 25-րդ կետի համաձայն՝ սույն գրությանը կցվում են.

1. օրենքի նախագիծը,
2. օրենքի նախագծի ընդունման հիմնավորումը,
3. գործող օրենքի փոփոխվող և լրացվող հոդվածների վերաբերյալ տեղեկանքը:

Նախագծի հիմնական զեկուցող՝ ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Արտակ Մանուկյան:

Խնդրում եմ օրենքի նախագիծը սահմանված կարգով դնել շրջանառության մեջ:

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

ԱՐՏԱԿ

ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

«ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1996 թվականի հունիսի 30-ի ՀՕ-68 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 21¹-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «ե» կետը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝

«ե) խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, ինչպես նաև դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, բացառությամբ սույն օրենքի 21³-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դեպքերի, երբ ընդհանուր ժողովը չունի խորհրդի անդամների ընտրության և լիազորությունների դադարեցման իրավասություն: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում, բացառությամբ սույն օրենքի 21³-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դեպքերի, երբ խորհրդի քանակական կազմը կարող է հաստատվել արտահերթ տարեկան ժողովում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել նաև, եթե վերջինս որոշում է ընդունել խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին.»:

Հոդված 2. Օրենքի 21³-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի վերջում լրացնել նոր պարբերություն.

«Սույն մասի 2-րդ և 3-րդ պարբերությունները չեն տարածվում սույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դեպքերի վրա:».

2) 4-րդ մասի 3-րդ պարբերությունից «մասնակցում են» բառից հետո նշված «միայն ընդհանուր ժողովի նիստին ներկա» բառերը հանել.

3) 4-րդ մասի 4-րդ պարբերությունը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների ներկայացուցչի առաջադրման, ընտրության և բանկի խորհրդում ընդգրկման, ինչպես նաև բանկի մասնակիցներին տեղեկատվության ներկայացման կարգը սահմանվում է կանոնադրությամբ:».

4) լրացնել նոր՝ 5-րդ մաս.

«5. Սույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դեպքերում խորհրդի անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման (դադարեցման) կարգն ու պայմանները սահմանվում են կանոնադրությամբ:».

5) լրացնել նոր՝ 6-րդ մաս.

«6. Բանկի խորհրդի անդամը կարող է միաժամանակ լինել այլ բանկի խորհրդի անդամ, եթե նա ունի բանկային կամ ապահովագրության կամ արժեթղթերի շուկայի ոլորտում առնվազն վեց տարվա մասնագիտական ստաժ, որից երեք տարին ընկերության գործադիր տնօրենի, գործադիր տնօրենի տեղակալի, խորհրդի անդամի կամ կոլեգիալ գործադիր մարմնի անդամի պաշտոնում, կամ հանդիսանում է միջազգային ֆինանսական կազմակերպության ներկայացուցիչ, կամ ունի միկրոտնտեսագիտության բնագավառում ակադեմիական կամ հետազոտական աշխատանքի առնվազն չորս տարվա մասնագիտական ստաժ կամ ում կողմից այլ բանկի խորհրդի անդամ հանդիսանալը չի ունենա բացասական ազդեցություն կազմակերպությունների և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական համակարգի բնականոն գործունեության վրա և ում նկատմամբ կիրառելի կլինեն բանկի ղեկավար լինելը բացառող՝ օրենքով սահմանված հիմքերը:

Սույն մասով նախատեսված անձը կարող է խորհրդի անդամ լինել ոչ ավել, քան Հայաստանի Հանրապետությունում գործող բանկերի կեսում:»:

Հոդված 3. Օրենքի 21⁹-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասից հանել «իր դիմումի համաձայն կամ» բառերը.

2) լրացնել նոր՝ 1.1 մաս.

«1.1 Խորհրդի անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարում են՝

ա) իր դիմումի համաձայն.

բ) մահանալու դեպքում.

գ) բանկի կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում:»:

Հոդված 4. Օրենքի 22-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին պարբերությունում լրացնել նոր նախադասություն՝

«Սույն օրենքի 21³-րդ հոդվածի 6-րդ մասով նախատեսված դեպքում բանկի խորհրդի անդամը կարող է միաժամանակ լինել այլ բանկի կամ վարկային կազմակերպության խորհրդի անդամ:»:

Հոդված 5. Օրենքի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասում ««դ», «ե», «ժ» և «Ժբ»» բառերը փոխարինել «5), 11) և 13)» թվերով և բառով:

Հոդված 6. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

Ներկա իրավիճակը և առաջարկվող կարգավորումները:

Նշված օրենքի նախագծով առաջարկվում է կատարել հետևյալ փոփոխությունները՝

➤ **Օրենքում առկա որոշ հակասությունների վերացում:** Մասնավորապես այդ հակասություններն առկա են.

- **Բանկի խորհրդի անդամների ձևավորման վերաբերյալ բանկի ընդհանուր ժողովի իրավասություններում:**

«Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 21¹-րդ հոդվածով սահմանվում է, որ բանկի ժողովի բացառիկ իրավասություններից է խորհրդի անդամների նշանակումը, այնինչ նույն օրենքի 21³-րդ հոդվածով նախատեսված է առանց ժողովի ընտրության խորհրդի անդամների ավտոմատ կարգով խորհրդում ընդգրկման, ինչպես նաև բաժնետերերի կողմից խորհրդի անդամների նշանակման հնարավորություն.

- **Որոշակի հարցեր բացառապես բանկի բաժնետերերի տարեկան ժողովում քննարկման վերաբերյալ:**

Այն դեպքում, երբ բաժնետերը ձեռք է բերում որոշակի թվով բաժնետոմսեր, ապա իրավունք է ստանում իր ներկայացուցչին ընդգկել խորհրդում: Սակայն օրենքի կարգավորումները սահմանում են, որ խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում: Փաստորեն բաժնետիրոջ նշված իրավունքը հետաձգվում է մինչև տարեկան ժողովի անցկացումը, ինչը խոչընդոտում է առկա կարգավորումը և խախտում մանր բաժնետերերի իրավունքները.

- **Հղումներում**

Օրենքի 39-րդ հոդվածը հղում է պարունակում նույն օրենքի 34-րդ հոդվածին, որտեղ կետերը սահմանված են թվերի, այլ ոչ տառերի ձևով:

- **Խորհրդի անդամի կողմից այլ բանկում կամ վարկային ընկերությունում խորհրդի անդամ լինելու վերաբերյալ:**

Ներկա օրենսդրական կարգավորումներով թեև հնարավորություն է տրված բանկերի մասնակիցներին իրենց շահերը պաշտպանելու նպատակով բանկի խորհրդի կազմում ունենալ ներկայացուցիչներ, սակայն, երբեմն

անհրաժեշտություն է առաջանում առավել ամբողջական և համակարգային մոտեցման, որի առկայությունը կարող են ապահովել բանկի խորհրդի որոշ անդամներ, ովքեր նշված գործառույթը հնարավորություն կունենան իրականացնել մեկից ավել բանկերում կամ վարկային կազմակերպություններում: Ներկայացված փոփոխությունները միտված են հնարավորություն ընձեռնելու բանկերի խորհուրդներին առավել բարձր կառավարման որակ ապահովելուն:

Նշված ինստիտուտի ներդնումն արդարացված է օտարերկրյա ներդրումներ խրախուսող երկրների համար, քանի որ այն հնարավորություն է տալիս ինստիտուցիոնալ օտարերկրյա ներդրողներին մի քանի ֆինանսական կառույցներում ներդրում իրականացնելով ունենալ մեկ խորհրդի անդամ, ինչը կխրախուսի նրանց ներդրումներ կատարել, որոնք պակաս ծախսատար կլինեն: Իսկ մյուս կողմից էլ նման կարգավորումը հնարավորություն կտա նման խորհրդի անդամների փորձն ու հեղինակությունը ներմուծել ֆինանսական համակարգ և բարձրացնել կոնկրետ կազմակերպության կորպորատիվ կառավարման մշակույթը:

Նշված խորհրդի անդամները միջազգային պրակտիկայում անվանվում են խորհրդի «համատեղող» անդամներ /interlocking directorates/, որոնք իրենց փորձի կամ հեղինակության հիման վրա «հսկողություն» են իրականացնում ընկերության իրավական համապատասխանության, ֆինանսական հաշվետվությունների, ինչպես նաև ընկերության ընդհանուր կառավարման վերաբերյալ այլ հարցերի նկատմամբ: Բացի դրանից, այդ ինստիտուտի առկայությունը հնարավորություն է տալիս ձևավորել տվյալ ոլորտում միասնական քաղաքականություն: Այսինքն՝ ըստ էության նշված ինստիտուտի ներդնումը հնարավորություն է տալիս ապահովելու ոլորտում առկա գործելաոճի միասնականությունը:

Այս ինստիտուտը ծագել է 1970-ականներին ԱՄՆ-ում, այնուհետև լայնորեն տարածվել եվրոպական երկրներում: Եվրոպական մի շարք երկրներում, մասնավորապես՝ Գերմանիայում, Ֆրանսիայում և Անգլիայում առկա է նման ինստիտուտ: Այնուամենայնիվ առկա են նաև այլ համակարգեր, որոնք արգելում են նման խորհրդի անդամների ինստիտուտի առկայությունը (օրինակ՝ Իտալիա):

➤ ***խորհրդի անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցում՝ անկախ նրանից բանկի ընդհանուր ժողովի որոշում առկա է, թե՛ ոչ:***

Կան դեպքեր, երբ խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման համար տրամաբանական չէ ժողովի կողմից որոշում կայացնելը, այն պետք է լինի փաստի ուժով, ինչը Օրենքը չի նախատեսում, օրինակ, խորհրդի անդամի դիմումը կամ նրա մահը: Նշված դեպքերի համար առաջարկվում է խորհրդի անդամի լիազորությունների դադարեցում անկախ բանկի ընդհանուր ժողովի որոշումից:

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

«ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ
ՄԱՍԻՆ

**Հոդված 21¹. Բանկի մասնակիցների ընդհանուր ժողովը: Ընդհանուր ժողովի
իրավասությունները**

1. Բանկի մասնակիցների ընդհանուր ժողովը բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է:
2. Բանկի ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում՝
  - ա) բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը.
  - բ) բանկի վերակազմակերպումը.
  - գ) բանկի լուծարումը.
  - դ) ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը.
  - ե) խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին:
  - ե) խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, ինչպես նաև դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, բացառությամբ սույն օրենքի 21³-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դեպքերի, երբ ընդհանուր ժողովը չունի խորհրդի անդամների ընտրության և լիազորությունների դադարեցման իրավասություն: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում, բացառությամբ սույն օրենքի 21³-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դեպքերի, երբ խորհրդի քանակական կազմը կարող է հաստատվել արտահերթ տարեկան ժողովում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել նաև, եթե վերջինս որոշում է ընդունել խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին.
  - զ) հայտարարված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, ինչպես նաև բանկի կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը.
  - է) խորհրդի ներկայացմամբ բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը.
  - ը) բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը.
  - թ) ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը.
  - ժ) հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը.
  - ժա) բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը.
  - ժբ) դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը.
  - ժգ) դուստր և կախյալ ընկերություններին մասնակցությունը.
  - ժդ) առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը.
  - ժե) առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը.

ժգ) խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը.

ժե) օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը.

ժը) հաստատված օրակարգի շրջանակում օրենքով նախատեսված այլ հարցեր:

3. Սույն հոդվածի երկրորդ մասում թվարկված հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել բանկի խորհրդին, ինչպես նաև բանկի գործադիր տնօրենին, նրա տեղակալներին, բանկի տնօրինության անդամներին, բանկի գլխավոր հաշվապահին (այսուհետ նաև՝ գործադիր մարմնի անդամներ) կամ այլ անձի, բացառությամբ սույն հոդվածի երկրորդ մասի «ժբ-ժզ» կետերում թվարկված հարցերի և բանկի կանոնադրական հիմնադրամի ավելացման հարցի, որոնցով որոշումների ընդունումը բանկի կանոնադրությամբ կամ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կարող է փոխանցվել խորհրդին:

(21'-ին հոդվածը լրաց. 15.11.05 ՀՕ-227-Ն)

Հոդված 21³.

Բանկի խորհուրդը: Բանկի խորհրդի ձևավորումը

1. Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը պետք է կազմված լինի առնվազն 5 և առավելագույնը 15 անդամից:

Խորհրդի անդամներն ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում բանկի ներկա մասնակիցների կողմից, իսկ բանկի խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում՝ արտահերթ ընդհանուր ժողովում բանկի ներկա մասնակիցների կողմից՝ օրենքով և կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

Ընդհանուր ժողովին բանկի խորհրդի անդամների թեկնածուների վերաբերյալ առաջարկություններ կարող են ներկայացնել բանկի մասնակիցները, ինչպես նաև խորհուրդը (բացառությամբ առաջին անգամ խորհրդի ձևավորման դեպքի):

Սույն մասի 2-րդ և 3-րդ պարբերությունները չեն տարածվում սույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դեպքերի վրա:

2. Բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) 10 և ավելի տոկոսին, իրավունք ունեն առանց ընտրության ընդգրկվելու խորհրդի կազմում կամ դրանում նշանակելու իրենց ներկայացուցչին:

3. Բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) մինչև 10 տոկոսին, կարող են միավորվել և բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) 10 և ավելի տոկոսը համալրելու դեպքում՝ առանց ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրության ընդգրկել իրենց ներկայացուցչին խորհրդի կազմում:

Սույն մասի առաջին պարբերությամբ նշված ձևով ներկայացուցչի ընդգրկումը խորհրդում հնարավոր է միայն բանկի մասնակիցների խմբի ստեղծման մասին համապատասխան պայմանագրի առկայության և այդ պայմանագրի վերաբերյալ ընդհանուր ժողովին տեղեկացնելու դեպքում:

Սույն մասի երկրորդ պարբերությամբ նշված պայմանագիրը պետք է պարունակի հետևյալ պայմաններն ու տեղեկությունները.

ա) բանկի միավորվող մասնակիցների վերաբերյալ տվյալներ, ներառյալ՝ նրանց պատկանող բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) քանակը.

բ) միավորվող մասնակիցների կողմից առաջարկվող խորհրդի անդամի թեկնածուի վերաբերյալ սույն օրենքի 43 հոդվածի հինգերորդ մասով սահմանված տեղեկությունները.

գ) պայման այն մասին, որ պայմանագիրը կնքվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով և մինչև այդ ժամկետի ավարտը փոփոխման կամ լուծման ենթակա չէ.

դ) միավորվող մասնակիցների հայեցողությամբ՝ այլ պայմաններ:

Պայմանագրի պատճենները տրամադրվում են ընդհանուր ժողովի բոլոր մասնակիցներին՝ ընդհանուր ժողովի կայացման, իսկ հեռակա կարգով քվեարկության դեպքում՝ լրացրած

քվեաթերթիկները բանկի կողմից ընդունելու համար սահմանված ժամկետի վերջին օրվանից առնվազն 30 օր առաջ:

4. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցներն իրավունք ունեն իրենց շահերը ներկայացնող ներկայացուցչին ընդգրկելու բանկի խորհրդի կազմում:

Սույն մասի կիրառման առումով բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակից է համարվում տվյալ բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) 10 տոկոսից պակասին տիրապետող այն մասնակիցը, որը չի կնքել սույն հոդվածի երրորդ մասում նշված պայմանագիրը: Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների միասնական ներկայացուցիչը պետք է առաջադրվի նրանց կողմից և ընդգրկվի խորհրդի կազմում՝ առանց ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրության:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների ներկայացուցչի ընտրությանը մասնակցում են միայն ընդհանուր ժողովի նիստին ներկա փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցները կամ նրանց ներկայացուցիչները, թեկուզև դրանց թիվը կազմի մեկ: Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների ներկայացուցչի ընտրությանը չեն մասնակցում սույն հոդվածի երրորդ մասում նշված պայմանագիրը կնքած բանկի մասնակիցները:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների ներկայացուցչի ընտրության, առաջադրման և բանկի խորհրդում ընդգրկման կարգը սահմանվում է կանոնադրությամբ: Ընդ որում, բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների առաջադրած ներկայացուցչի մասին՝ օրենքով պահանջվող տեղեկատվությունը խորհրդի կողմից ներկայացվում է ընդհանուր ժողովի բոլոր մասնակիցներին՝ ընդհանուր ժողովի կայացման, իսկ հեռակա կարգով քվեարկության դեպքում՝ լրացրած քվեաթերթիկները բանկի կողմից ընդունելու համար սահմանված ժամկետի վերջին օրվանից առնվազն 30 օր առաջ:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների ներկայացուցչի առաջադրման, ընտրության և բանկի խորհրդում ընդգրկման, ինչպես նաև բանկի մասնակիցներին տեղեկատվության ներկայացման կարգը սահմանվում է կանոնադրությամբ:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դեպքերում խորհրդի անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման (դադարեցման) կարգն ու պայմանները սահմանվում են կանոնադրությամբ:

6. Բանկի խորհրդի անդամը կարող է միաժամանակ լինել այլ բանկի խորհրդի անդամ, եթե նա ունի բանկային կամ ապահովագրության կամ արժեթղթերի շուկայի ոլորտում առնվազն վեց տարվա մասնագիտական ստաժ, որից երեք տարին ընկերության գործադիր տնօրենի, գործադիր տնօրենի տեղակալի, խորհրդի անդամի կամ կոլեգիալ գործադիր մարմնի անդամի պաշտոնում, կամ հանդիսանում է միջազգային ֆինանսական կազմակերպության ներկայացուցիչ, կամ ունի միկրոտնտեսագիտության բնագավառում ակադեմիական կամ հետազոտական աշխատանքի առնվազն չորս տարվա մասնագիտական ստաժ կամ ում կողմից այլ բանկի խորհրդի անդամ հանդիսանալը չի ունենա բացասական ազդեցություն կազմակերպությունների և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական համակարգի բնականոն գործունեության վրա և ում նկատմամբ կիրառելի կլինեն բանկի ղեկավար լինելը բացառող՝ օրենքով սահմանված հիմքերը:

Սույն մասով նախատեսված անձը կարող է խորհրդի անդամ լինել ոչ ավել, քան Հայաստանի Հանրապետությունում գործող բանկերի կեսում:

(21³-րդ հոդվածը լրաց. 15.11.05 ՀՕ-227-Ն)

Հոդված 21⁹. Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման հիմքերը

1. Ընդհանուր ժողովի կողմից խորհրդի անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցվում են իր դիմումի համաձայն կամ եթե՝

ա) նա դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ.

բ) նրա պաշտոնավարման ընթացքում ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որոնց ուժով նրան արգելվում է լինել բանկի խորհրդի անդամ (բանկի ղեկավար).

գ) մեկ տարվա ընթացքում բացակայել է խորհրդի նիստերի առնվազն 1/4-ից անհարգելի պատճառներով կամ ընդհանուր առմամբ (ներառյալ՝ հարգելի և անհարգելի բացակայությունները) նիստերի առնվազն կեսից: Սույն կետի իմաստով իրական ժամանակի ռեժիմով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված հեռակա մասնակցությունը համարվում է լիարժեք մասնակցություն:

դ) օրենքով սահմանված կարգով որակագրկվել է կամ գրկվել է որոշակի պաշտոն վարելու իրավունքից:

1.1 Խորհրդի անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարում են՝

ա) իր դիմումի համաձայն:

բ) մահանալու դեպքում:

գ) բանկի կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում:

2. Խորհրդի անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ կարող են դադարեցվել նաև լիազորությունների մնացած ժամանակահատվածի, իսկ եթե այդ ժամանակահատվածը մեկ տարուց ավելի է, ապա մեկ տարվա համար սահմանված աշխատավարձը բանկի կողմից նրան փոխհատուցելու պայմանով:

Բանկն իրավունք ունի խորհրդի անդամի պաշտոնից ազատված անձից դատական կարգով հետ պահանջելու սույն մասի առաջին պարբերությամբ նրան փոխհատուցված աշխատավարձը՝ դատարանում ապացուցելով խորհրդի անդամի կողմից պաշտոնեական պարտականությունների թերացման փաստը:

(21⁹-րդ հոդվածը լրաց. 15.11.05 ՀՕ-227-Ն)

Հոդված 22. Բանկի ղեկավարները, նրանց որակավորման կարգը

1. Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ռիսկերի կառավարման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձը և համապատասխանության ապահովման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձը, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկարտամենտի, վարչության, բաժնի, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած չափանիշներով հիմնավորված՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի կարծիքով որևէ կերպ բանկի հիմնական գործունեության հետ կապված կամ գործադիր տնօրենի անմիջական ղեկավարության ներքո աշխատող կամ բանկի կառավարման մարմինների կողմից որոշումների կայացման հարցում որևէ ազդեցություն ունեցող աշխատակիցները:

2. Բանկի ղեկավար չեն կարող լինել՝

ա) դիտավորությամբ կատարված հանցագործությունների համար դատվածություն ունեցող անձինք:

բ) դատարանի կողմից ֆինանսական, բանկային, հարկային, մաքսային, առևտրային, տնտեսական, իրավական ոլորտներում պաշտոններ վարելու իրավունքից զրկված անձինք:

գ) սնանկ ճանաչված և չմարված (չներված) պարտավորություններ ունեցող անձինք:

դ) անձինք, որոնց որակավորումը կամ մասնագիտական գիտելիքները չեն համապատասխանում Կենտրոնական բանկի սահմանած մասնագիտական կամ որակավորման համապատասխանության չափանիշերին:

ե) անձինք, որոնք անցյալում կատարել են այնպիսի արարք, որը Կենտրոնական բանկի հաստատած ուղեցույցով հիմնավորված՝ Կենտրոնական բանկի կարծիքով հիմք է տալիս կասկածելու, որ տվյալ անձը՝ որպես բանկի ղեկավար, չի կարող պատշաճորեն կառավարել բանկի գործունեության համապատասխան ոլորտը, կամ նրա գործողությունները կարող են հանգեցնել բանկի սնանկացմանը, ֆինանսական վիճակի վատթարացմանը կամ հեղինակության և գործարար համբավի վարկաբեկմանը:

զ) անձինք, որոնք քրեական գործով ներգրավված են որպես կասկածյալ, մեղադրյալ կամ ամբաստանյալ:

3. Կենտրոնական բանկն իրավունք ունի սահմանելու բանկի ղեկավարների որակավորման կարգ և մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներ:

4. (կեպն ուժը կորցրել է 03.03.04 ՀՕ-46-Ն)

4. Բանկի խորհրդի նախագահը կամ խորհրդի անդամը չի կարող միաժամանակ լինել տվյալ բանկի գործադիր մարմնի անդամ կամ այլ աշխատակից, ինչպես նաև այլ բանկի կամ վարկային կազմակերպության խորհրդի անդամ, գործադիր մարմնի անդամ կամ այլ աշխատակից, բացառությամբ եթե տվյալ բանկը և այլ բանկը կամ վարկային կազմակերպությունը հանդիսանում են միմյանց հետ փոխկապակցված անձինք: Սույն օրենքի 21³-րդ հոդվածի 6-րդ մասով նախատեսված դեպքում բանկի խորհրդի անդամը կարող է միաժամանակ լինել այլ բանկի կամ վարկային կազմակերպության խորհրդի անդամ:

Բանկի գործադիր տնօրենը, գործադիր տնօրենի տեղակալը, գլխավոր հաշվապահը, տնօրինության անդամները, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարը կամ անդամները չեն կարող միաժամանակ լինել այլ բանկի գործադիր տնօրեն, գործադիր տնօրենի տեղակալ, գլխավոր հաշվապահ, տնօրինության անդամ, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավար կամ անդամներ:

Բանկի գործադիր մարմնի անդամները բացի գիտական, մանկավարժական և ստեղծագործական աշխատանքներից, կարող են կատարել վճարովի այլ աշխատանք միայն բանկի խորհրդի համաձայնությամբ:

(22-րդ հոդվածը խմբ., փոփ. 23.10.01 ՀՕ-253, փոփ. 03.03.04 ՀՕ-46-Ն, խմբ., լրաց. 15.11.05 ՀՕ-227-Ն, լրաց. 25.10.17 ՀՕ-188-Ն)

Հոդված 39. Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքները

1. Բանկերի հետ կապված անձանց հետ կնքվող գործարքները չեն կարող վերջիններիս համար առավել բարենպաստ պայմաններ (այդ թվում՝ գործարք կնքելու հնարավորություն, գին, տոկոսներ, ժամկետ և այլն) նախատեսել, քան բանկի աշխատակից չհամարվող այլ ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև իրավաբանական անձանց հետ կնքված նույնանման գործարքները: Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքները կնքվում են բանկի կողմից համապատասխան գործարքների կնքման համար նախատեսված ներքին ընթացակարգերի պահպանմամբ: Ընդ որում, բանկի և նրա հետ կապված անձի միջև սույն օրենքի 34 հոդվածի առաջին մասով (բացառությամբ այդ մասի «դ», «ե», «զ» և «թ» 5), 11) և 13) կետերի) սահմանված գործարքների կնքումը, բանկի գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ հաստատվում է բանկի խորհրդի կողմից:

Բանկի հետ կապված անձանց հետ սույն մասի խախտմամբ կնքված գործարքներն առ ոչինչ են:

2. Սույն օրենքի և բանկերի գործունեությունը կարգավորող այլ օրենքների, ինչպես նաև ֆինանսական խմբերի գործունեությունը կարգավորող օրենսդրության իմաստով բանկի հետ կապված անձանց թվին են դասվում՝

ա) բանկի ղեկավարները.

բ) բանկի կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք.

գ) սույն մասին «ա» և (կամ) «բ» կետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված (կամ) և համագործակցող անձինք.

դ) բանկի հետ փոխկապակցված անձինք:

(39-րդ հոդվածը փոփ., լրաց. 23.10.01 ՀՕ-253, խմբ., փոփ. 15.11.05 ՀՕ-227-Ն, լրաց. 12.11.15 ՀՕ-134-Ն)